

Wat is van waarde?

Het bespreken van patiëntpreferenties tijdens samen beslissen

Met behulp van de OPT

Dr. Suzanne Festen,
internist ouderengeneeskunde &
voorzitter werkgroep samen beslissen
UMCG

umcg:

Patiënt, 87 jaar

Wat zou u kiezen...?

Zomer

Winter

Wat zou u kiezen...?

Zomer, alleen

Winter, samen

Wat zou u kiezen...?

25

1

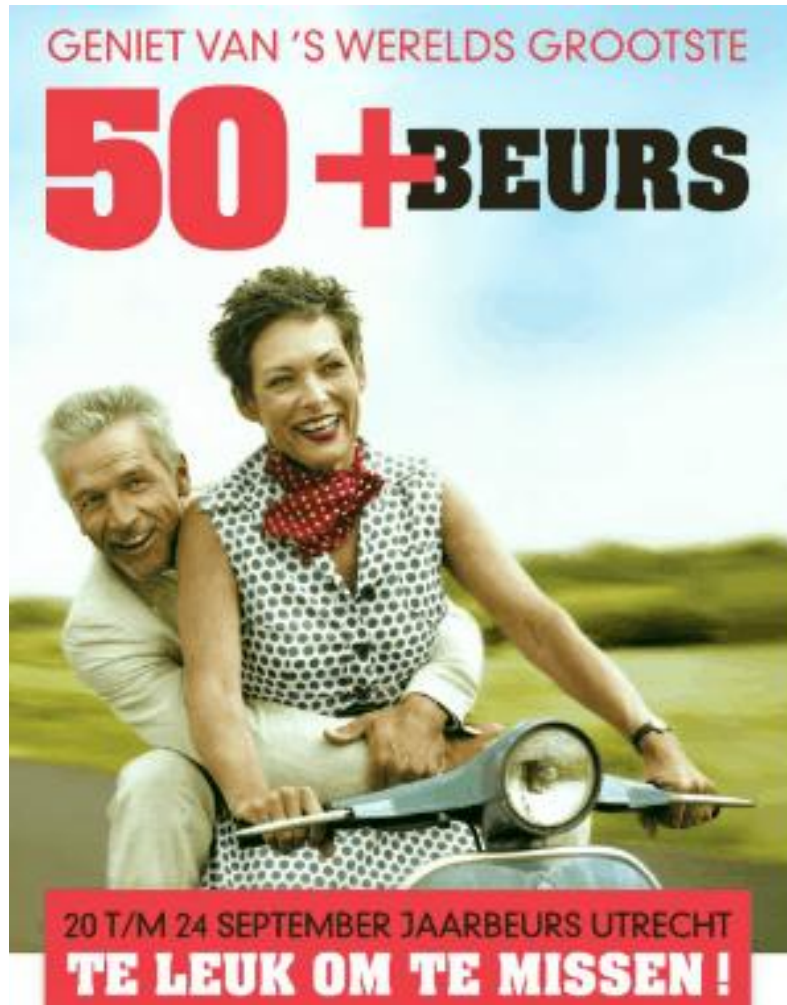
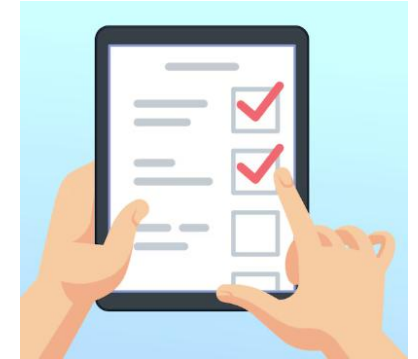

Wat kiezen patiënten?

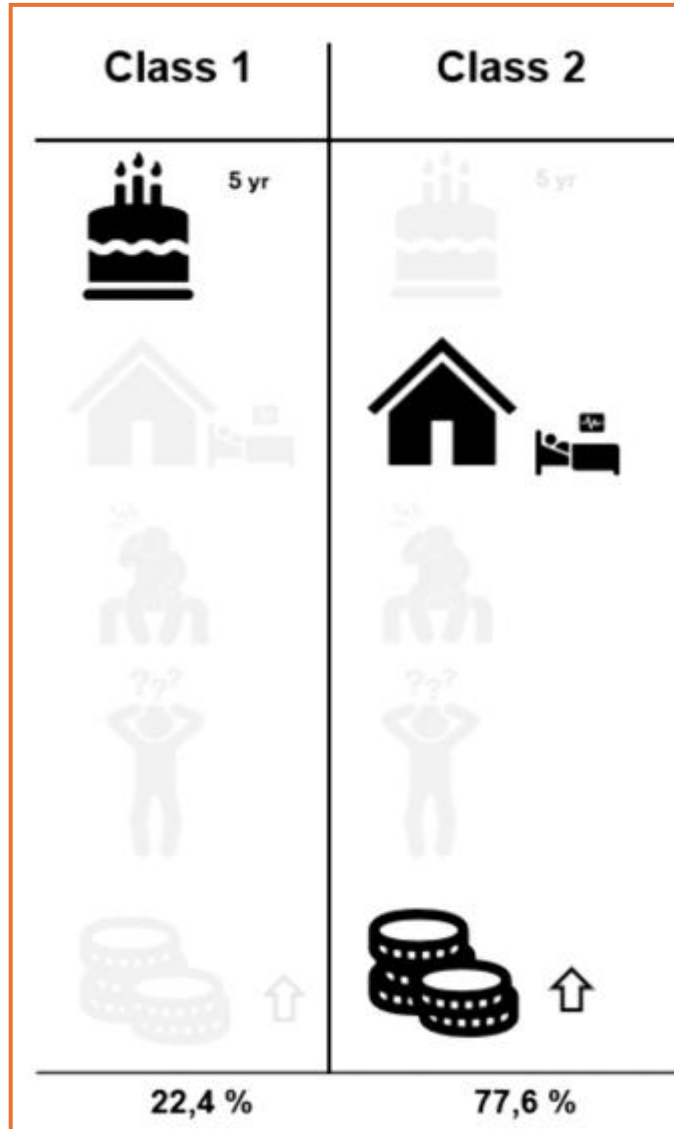
Wat kiezen (gezonde) ouderen?

Discrete choice experiment

Attributen	Behandeling A	Behandeling B
Levensverwachting	2 jaar	6 maanden
Onafhankelijkheid	Wonen in een verpleeghuis	Zoveel mogelijke zelfstandig blijven
Pijn of lichamelijke klachten	Milde klachten	Milde klachten
Geheugen problemen	Geen problemen	Milde problemen
Kosten voor de gemeenschap	Hoog: 80.000 euro	Laag: 20.000 euro

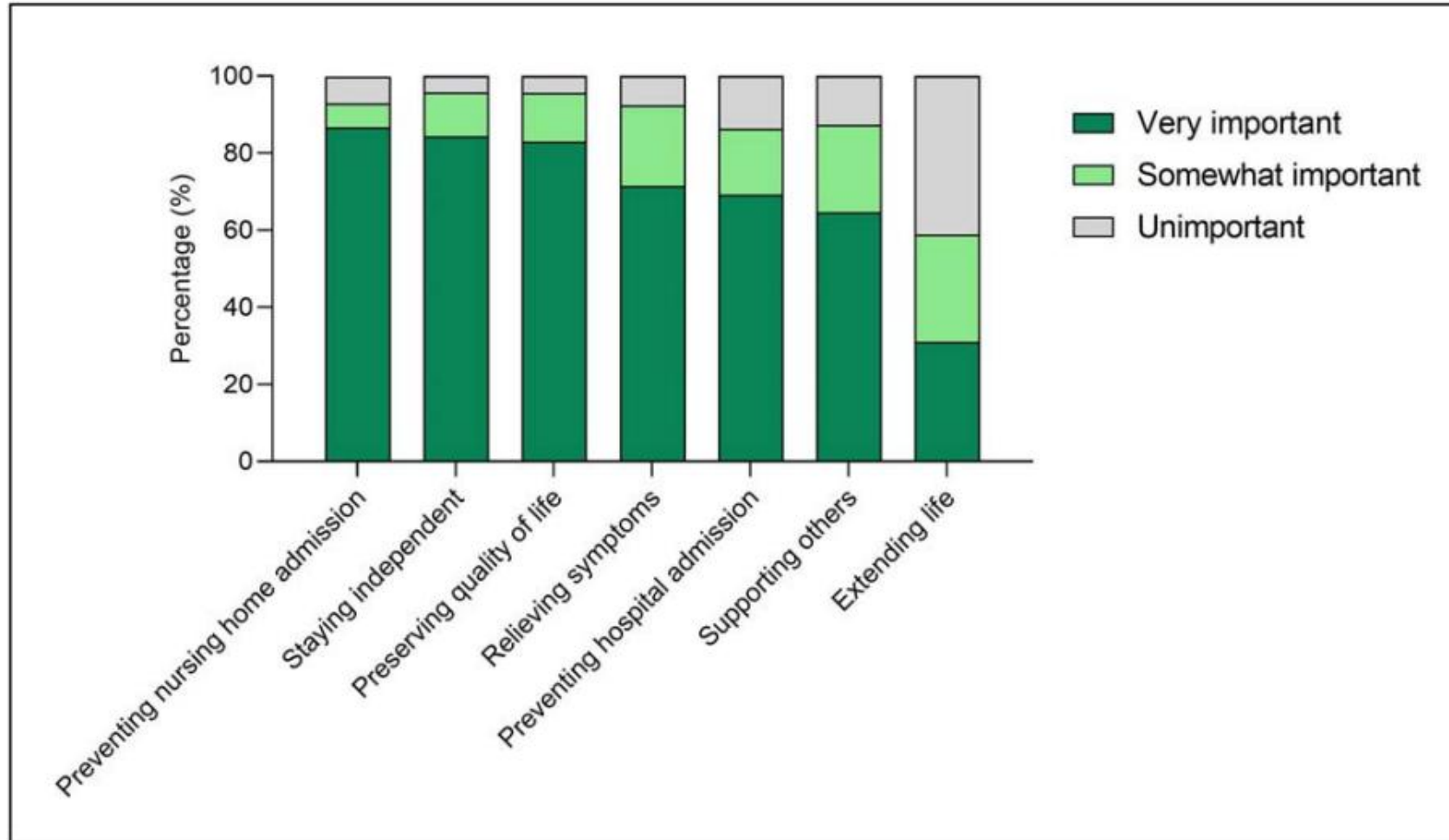
Wat kiezen (gezonde) ouderen?

N=337
> 50

	Class 1	Class 2
Man	36%	28%
Vrouw	64%	72%
Leeftijd	69	70
Gez. situatie	80	77

Wat kiezen (Nederlandse) ouderen?

N = 1278

> 70

Geen relatie frailty

Ik vind een goed leven belangrijker
dan een lang leven

73%

(Helemaal) mee eens

20%

Neutraal

5%

(Helemaal) mee oneens

1%

Niet van toepassing

Anonieme respondent

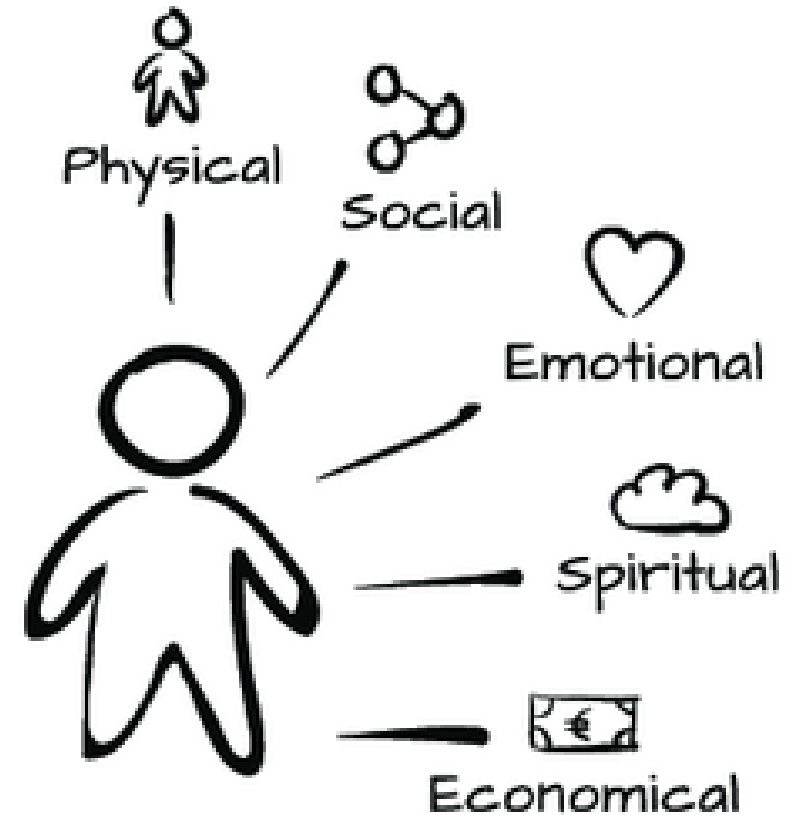
'Je verlegt steeds je eigen grenzen. Wat echt belangrijk voor me is verandert mee. Toch denk ik dat kwaliteit van leven uiteindelijk belangrijker is dan kwantiteit. Liever nog genieten met mijn omgeving dan als kasplantje in narigheid nog tijd hebben. Als blijkt dat er geen behandeling meer mogelijk is verandert ook je kijk erop. Volgens mij is dat ook voor de nabestaanden fijner om aan je terug te denken.'

Bespreken doelen en voorkeuren

- Focus op impact behandeling op het leven
- Meenemen perspectief van de patiënt
- Patient empowerment
- Samen beslissen

Disease Centered

Person Centered

Barrière: aannames doen

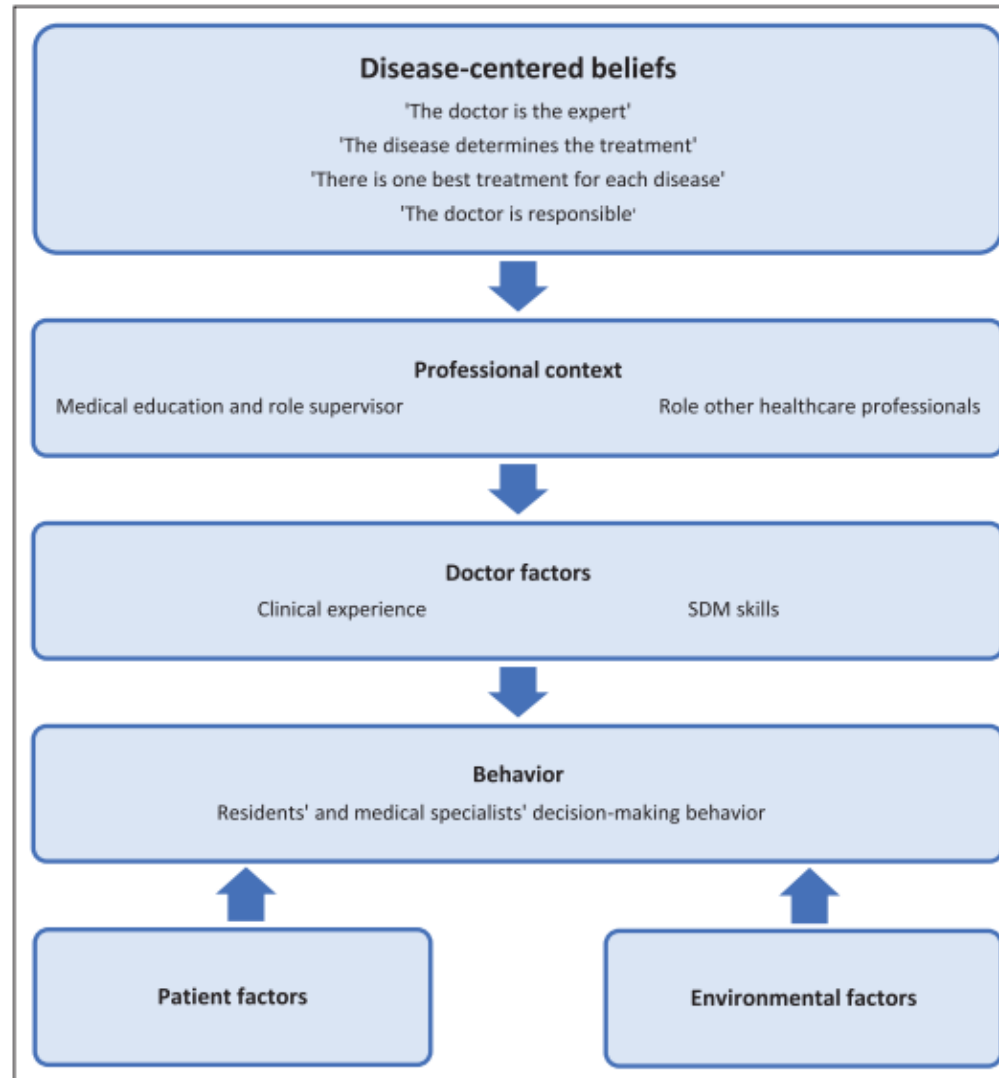
Wat voor de patiënt belangrijk is in het dagelijks leven is volgens **45%** niet besproken door zorgverlener(s).
55% zegt dat wensen of plannen voor de toekomst niet besproken zijn.

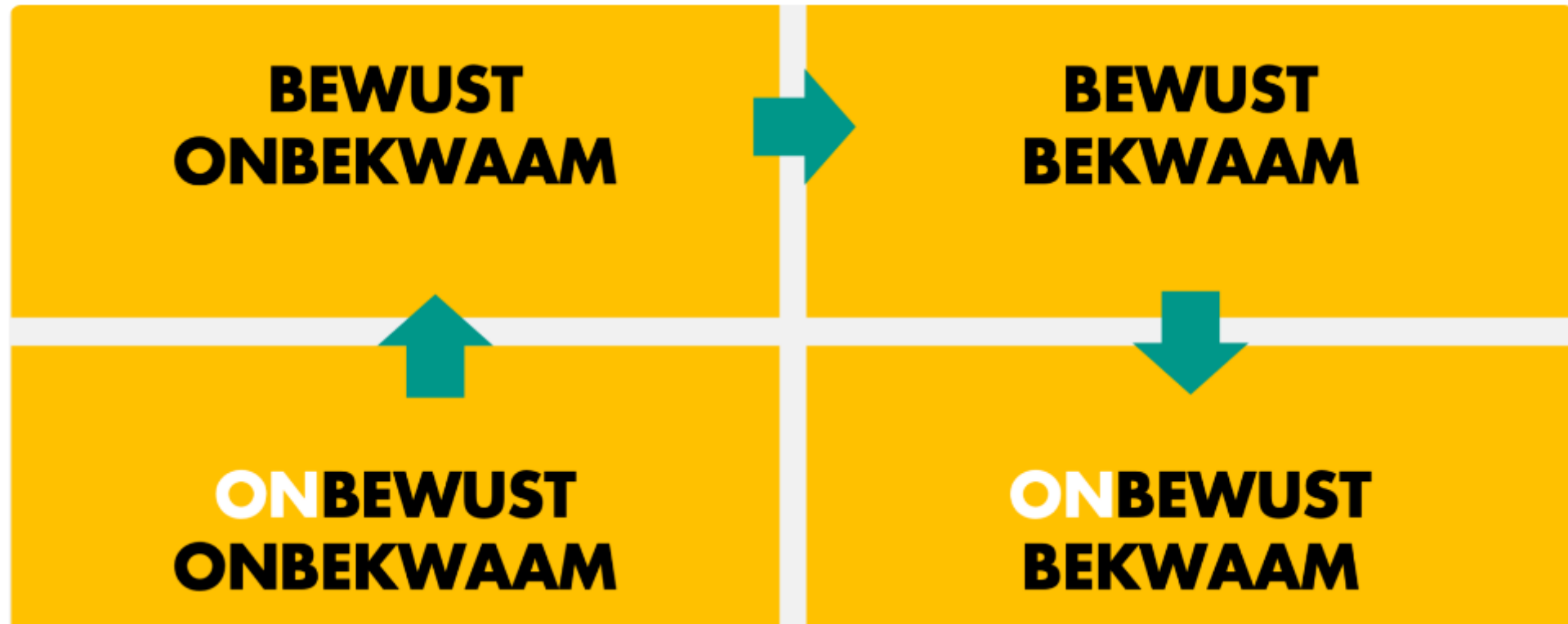
Barrière: zieke gerichte overtuigingen

“We are of course trained in a certain way, uhm, that we had to give a treatment proposal for a certain medical condition”

Before the patient can make an informed choice.. well, there is a reason why doctors have such a long education before they are able to make a choice like that

Barrière: onbewust onbekwaam

Samen beslissen

Zorgverleners

Hoe wilt u bij de besluiten betrokken zijn?
Welke keuzes hebt u? (en 'niets doen' is ook een keuze)
Wat zijn de voor- en nadelen en risico's?

Wat u moet weten over mijn situatie en voorkeuren
Dit weten we al, dit zijn onze zorgen
en dit onze hoop en verwachtingen

Voor en nadelen bespreken
en dan samen besluiten

Patiënten en naasten

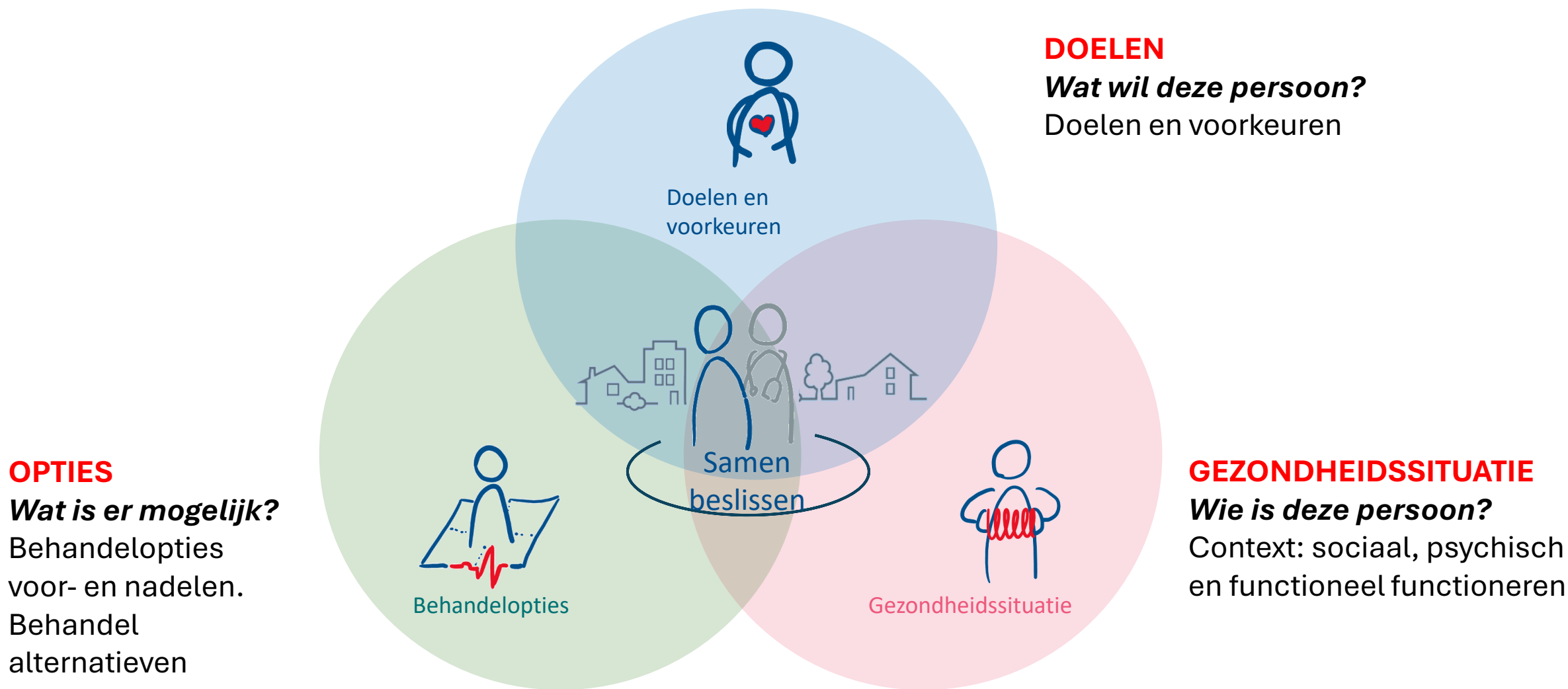
geef aan dat de
patiënt een keuze
heeft en bied daar-
bij uw hulp aan

communiceer de
behandelopties
en hun voor- en
nadelen

vraag expliciet naar
de waarden en
voorkeuren van de
patiënt

betrek de
(voorkeuren van)
de patiënt bij de
uiteindelijke keuze

Model passend behandelplan

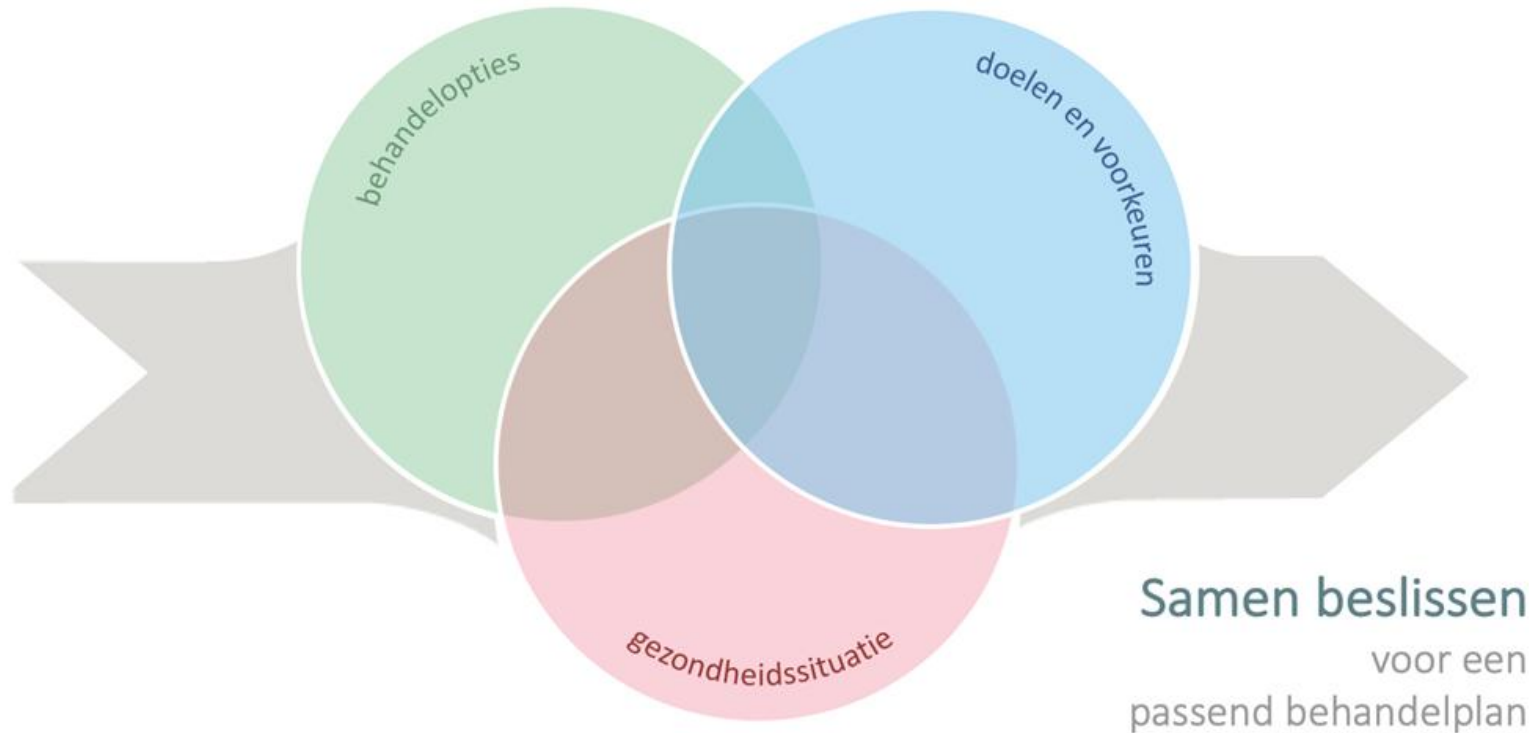

Samen beslissen + Passend behandelplan

1 keuze
ik heb iets te
kiezen

2 opties + 3 voorkeur
rekening houdend met mijn situatie,
bespreken we opties, doelen en voorkeuren

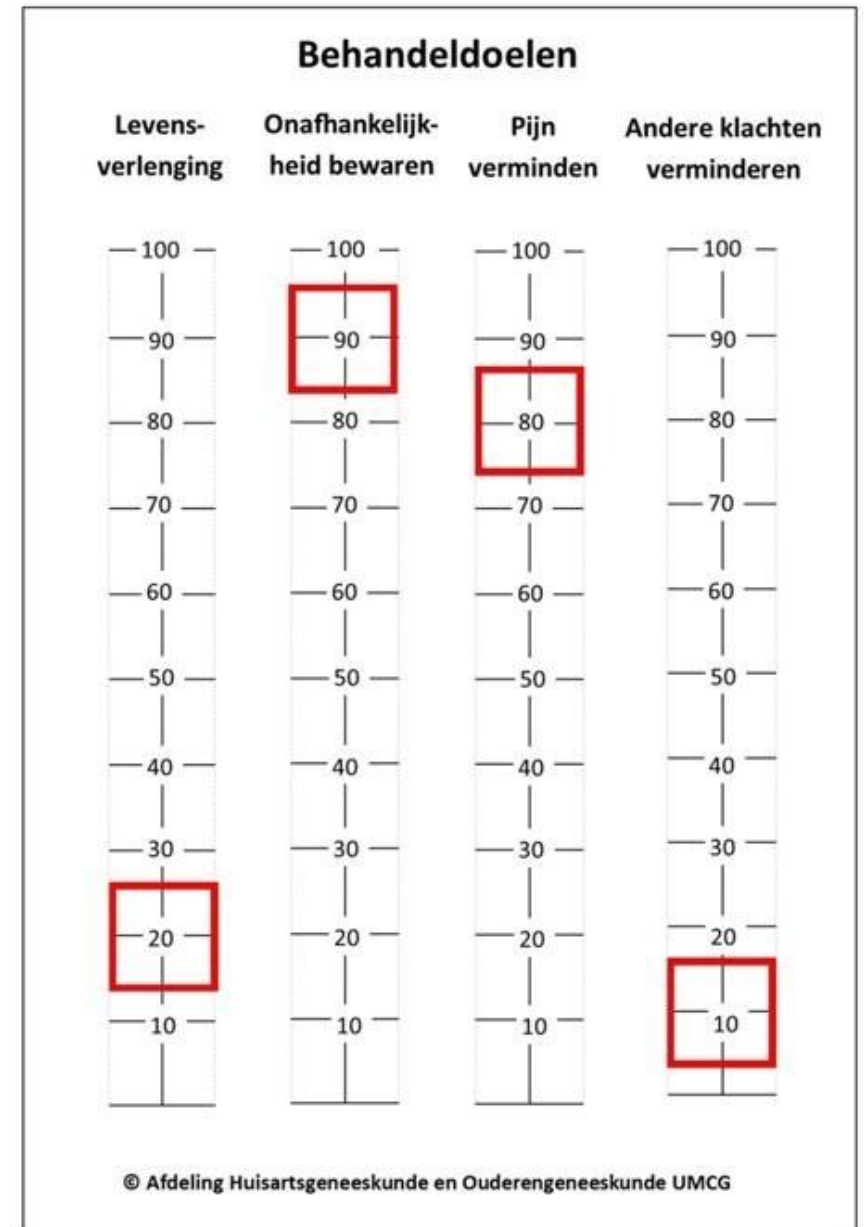
4 besluit
klaar of liever
extra tijd?

Vragen wat belangrijk is..

Outcome Prioritization Tool (OPT):

- 4 uitkomsten prioriteren en afwegen
- Start van een gesprek
- Impact behandeling

Terug naar onze patiënt...

Take home

- Ziektegericht denken staat samen beslissen in de weg
- Wat belangrijk is voor de patiënt wordt vaak niet expliciet besproken
- Dit wél meenemen kan een keuze in een heel ander perspectief plaatsen
- De OPT is een hulpmiddel om dit gesprek te initiëren en structureren

 Wat kan er morgen al anders?

